

D • N

18/7 1958

Sverige, FN och Libanon

Det anförande som ambassadör Jarring i onsdags höll i Förenta nationernas säkerhetsråd måste betecknas som sensationellt. Den 11 juni beslöt FN på förslag av den svenska representanten i säkerhetsrådet att utse observatörer vilkas uppdrag var och är "att tillse att det inte förekommer någon illegal infiltration av personer eller leverans av vapen eller annan materiel över Libanons gränser". Att döma av ambassadör Jarrings inlägg i förrgår skulle den svenska regeringen överväga att begära att dessa observatörer återkallas eller i varje fall att deras arbete inställes på grund av den amerikanska interventionen i Libanon.

Vilka är skälen till denna uppseendeväckande aktion? Herr Jarrings — självfallet av utrikesministern dikterade — motivering är helt kort; det sägs här att "genom den amerikanska aktionen har förutsättningarna för observatörernas verksamhet i Libanon väsentligt förändrats och man måste fråga sig om de har faktiska möjligheter att fullgöra sina uppgifter på det sätt som förutsattes i rådets beslut den 11 juni".

Om ett förslag i enlighet med denna framställning väckes av Sverige, kan man för det första konstatera att det saknar alla utsikter att gå igenom. Enligt säkra uppgifter kan det inte väntas att någon annan stat än Ryssland skulle stödja det svenska kravet. Då man nu inom säkerhetsrådet från skilda håll kritiserar den svenska regeringens synpunkter är det inte därför att någon risk finnes för att Sveriges åsikt skall bli bestämmande för handlandet, utan därför att man befarrar ett tillbakadragande av de svenska observatörerna och därjämte i den svenska aktionen ser ett förtäckt angrepp mot Amerikas uppträdande i Libanonkrisen.

Den motivering som presterares för förslaget är egendomlig. Naturligtvis har Libanonkrisen kommit i ett nytt läge genom Amerikas ingripande, men lika påtagligt är att observatörerna är oförhindrade att fortsätta sitt arbete, om den amerikanska interventionsarmén och den libanesiska regeringen önskar det — vilket synes stå utom varje tvivel. Det kan rent av hävdas att det är till förmån för bevarandet av lugnet i de libanesiska gränstrakterna om FN:s observatörer, i stället för amerikanska trupper, har ansvaret för att infiltration och insmuggling från främmande stater inte äger rum. För FN:s prestige och framtida verksamhet synes ett upprätthållande av observationsverksamheten vara av stor betydelse, inte minst med tanke på att amerikanerna sagt sig eftersträva att efter hand skyddet av Libanons säkerhet

skall överföras från USA till FN. Att nu avbryta det för kort tid sedan påbörjade observationsarbetet innebär ett slag mot FN som, tycker man, borde vara just den svenska regeringen motbjudande. Den auktoritet FN möjligen äger inom arabvärlden måste försvagas genom den svenska hållningen.

Realiteten bakom den svenska utrikesledningens uppträdande kan därför inte gärna vara annat än en önskan att markera ett ogillande av det amerikanska ingripandet och på ett försiktigt sätt ansluta sig till det ryska fördomandet av detta ingripande. På detta sätt har också ambassadör Jarrings deklarationer uppfattats i Amerika och inom väststaterna över huvud. Men något rimligt motiv för den svenska regeringen att i det nuvarande läget utan något som helst tvång ta ståndpunkt från USA och halvt om halvt instämma med den ryska kritiken är svårt att finna. Hr Undén har denna gång drivit sin neutralism på ett sådant sätt att han i realiteten tagit ställning för östblocket mot Västern. Då detta skrivs kan man ännu hoppas på att förnuftiga personer i Sverige och USA skall hindra honom att fullfölja sin genom hr Jarring deklarerade aktionslinje genom ett direkt resolutionsförslag i säkerhetsrådet.

Harstend